

**[„ÎN URMA DEZMINȚIRII...”] – de
Mihai Eminescu [25 iulie
1882]**

În urma dezmințirii pe care foile noastre oficiale au dat-o știrii despre dizolvarea Adunărilor, „Gazeta generală” din Augsburg primește din București următoarea corespondență în privirea aceasta:

Afară de divergențele de opinii mai vechi dintre cei doi conducători ai liberalilor naționali, par a exista diferențe însemnate între Rosetti și I. Brătianu și în privirea dizolvării Parlamentului pe care-o plănuiește ministrul prezident. Numai astfel ne putem explica cum „Românul” lui C.A. Rosetti, în acord cu informațiunea mea, spune că regularea titlaturii nu e un cuvânt îndeajuns pentru convocarea unei Constituante, afirmând afară de asta că, în privirea cestiunii Dunării și a atitudinii României față cu propunerea Barrere, nu există între guvern și majoritatea parlamentară o divergență de opinii atât de mare încât să se poată deduce din ea necesitatea dizolvării Parlamentului. Îndealmintrelea „Românul” evită cu precauțiune de-a da o dezmințire formală știrii ce-am adus-o eu că în septembrie se vor dizolva Camerele pentru a câștiga ocazia de-a convoca numaidecât o Constituantă, o știre pe care-a confirmat-o atât corespondentul oficios al lui Ioan Brătianu, care informează pe „Noua presă liberă”, cât și corespondentul „Independenței belgice” care, după toată aparența, se inspiră asemenea din sorginți oficiale. Asemenea se lasă cu totul nerelevat faptul că discordia internă în tabăra liberalilor naționali și prestigiul moral în decadență a actualei majorități parlamentare nu-i permit unui bărbat de dezinteresarea patriotică a lui Ioan Brătianu decât alegerea între retragerea sa și o regenerare fundamentală a majorității parlamentare. Dar fie cum o fi – destul că „Românul” nu întâmpină cu simpatie intențiunea Brătianului de-a trimite la primblare actualele Corpuri legislative înainte de expirarea mandatului lor. Și mai puțin o mistuie aceasta „Telegraful”, care, pentru relele cele mai strigătoare din viața publică, află pururea o scuză, numai dacă sunt acoperite de bandiera liberală – națională. Pentru opiniile acestei foi, pretinse liberale,

care-și nutrește existența într-un mod sărăcăcios din beneficiile ce i se avizează de către partidul dominant, e caracteristică furia comică în care-a căzut prin articolul strict obiectiv al corespondentului d-voastră asupra progreselor rusești la Dunărea de Jos. E adevărat că acest articol a fost reprodus de-o parte a presei române: dar asta desigur nu e un motiv de a cere ca corespondentul „Gazetei generale” să fie lovit peste mâni pentru descoperirea a o seamă de adevăruri fără îndoială neplăcute gloatei poftitoare de pradă a partidului dominant. Recunoașterea pe care corespondentul, în relațiile sale anterioare, a făcut-o meritelor netăgăduite ale sistemului liberal pentru ridicarea prestigiului României față cu străinătatea era plăcută negreșit: dar îndată ce acel corespondent aduce vorba asupra stării deplorabile dinlăuntru partidului, care face cu neputință o consolidare a stărilor de lucruri dinlăuntru în România, atunci, cu tot radicalismul, am fi mulțumiți dacă incomodul observator imparțial s-ar da afară din țară, prin întrebuițare de mijloace silnice ale poliției! Esplicabilă, deși nu de scuzat, e această procedare numai prin faptul că orice reorganizare serioasă de partid s-ar îndrepta mai cu seamă în contra trântorilor liberalismului național cari, asemenea „Telegrafului”, consideră statul ca pe-o vacă bună de muls, la dispoziția necondiționată a partidului dominant. Până și „Națiunea”, foaie ce apare sub patronatul lui Dimitrie Brătianu, fratele ministrului prezident, spune că vânătoarea după portofolii ministeriale și după funcții administrative face cu neputință consolidarea stărilor de lucruri dinlăuntru României și pune în neorânduială aparatul administrativ. Oricât de aspre ar fi cuvintele pe cari „Binele public”, organul marilor proprietari liberali independenți, le aruncă în fața naționalilor liberali, totuși e exact că mulți dintre partizanii actualei majorități parlamentare, cari, acum șase ani, n-aveau ce mânca și trebuiau să-și cârpească singuri pantalonii, au devenit milionari prin exploatarea speculativă, a situațiunii politice și în socoteala contribuabililor. N-avem a ne mira de asemenea, metamorfoze financiare într-o țară

unde exploatarea influenței politice în favorul întreprinderilor se face într-un mod atât de dezghețat ca-n România. Dar ar trebui să fie cineva orb dacă ar ignora efectele triste pe cari le exercită asupra viitorului situației economice și financiare a asemenea manieră de – a – și fructifica profesiunea sa politică de credință.

Deja azi, în urma supraspeculației, din care trag foloase materiale numai câțiva faiseurs și întreprinzători, se simte o mare lipsă de bani. O criza care ar fi păgubit pe mulți ani înainte bunăstarea României ar fi fost inevitabilă dacă recolta bună a anului acestuia n-ar fi preîntâmpinat amenințatoarea catastrofă. E posibil ca această întâmplare fericită să mai ție câțva timp deasupra apei acest sistem de exploatare speculativă. Dar mult timp nu poate ținea căci, cu toate perspectivele bune de recoltă, bursa de București nu poate realiza nici cele mai mici avansuri asupra hârtiilor indigene, o împrejurare al cărei înțeles o pricepe așa de bine toată lumea, încât comentariile ni se par de prisos.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1882-1883, 1888-1889

„TIMPUL”, „ROMÂNIA LIBERĂ”, „FÂNTÂNA BLANDUZIEI”

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XIII

Mihai-Eminescu.Ro